

RUTH

Commitment

Ruth 1: 1- 19

Hoe kan het zo misgaan in je leven? Ruth liep zwijgend naast haar schoonmoeder Noömi. Haar gedachten bleven maar in een kringetje rondgaan. Haar ouders hadden indertijd bedenkelijk gekeken toen ze vertelde dat ze wilde gaan trouwen met Kiljon. En sommige vriendinnen hadden haar voor gek verklaard: 'Waarom trouw je niet gewoon met een leuke Moabitische jongen?'

Maar er zijn in dit leven krachten waar je maar weinig grip op hebt. En wat waren ze gelukkig samen! Helaas ging het al heel snel mis; eerst stierf haar schoonvader Elimelech en kwam de verantwoordelijkheid voor de familie te liggen bij Kiljon en zijn broer Machlon, waarmee Orpa was getrouwd. Later werden tot overmaat van ramp Machlon en Kiljon ernstig ziek, en toen het onvoorstelbare gebeurde dat die allebei overleden, zaten ze daar met drie weduwen bij elkaar: Noömi, Orpa en Ruth.

Dat Noömi terug wilde, valt te begrijpen. Een mens raakt zijn wortels nooit helemaal kwijt. Noömi zei: 'Jullie zijn nog jong genoeg om hier een mooie nieuwe toekomst op te bouwen.' En Orpa knikte en hilde en kuste haar schoonmoeder vaarwel.

'Kind, wees wijs en ga gauw met Orpa mee,' zei Noömi nog, 'jullie kunnen veel steun aan elkaar hebben.' Maar Ruth kon het niet. Weer zo'n innerlijke kracht waartegen ze geen weerstand kon bieden? Of toch nog anders: net of vanuit de hele situatie een innerlijke stem haar riep: deze oude en hulpbehoevende weduwe kun je niet alleen laten. Hier is een mens die jou nodig heeft! En ze zei 'ja' tegen die stem. Ooit had Ruth trouw beloofd aan Kiljon. Nu beloofde Ruth opnieuw trouw. Aan Noömi. En misschien nog wel meer aan die Stem.

- Hoe zouden jouw familie en vrienden het vinden als je ging trouwen met een moslim?
- Heb jij weleens het sterke gevoel gehad dat je werd geroepen voor een taak?

43

Het boek Ruth sluit in de eerste regel aan bij het boek Rechters (in oudere bijbelvertalingen staat 'Richters'). Dat was een donkere tijd. Als je één bladzijde terugslaat in je Bijbel lees je het laatste vers van dat boek: 'In die dagen was er geen koning in Israël en iedereen deed wat goed was in zijn ogen.' Van dat laatste kun je in dat boek Rechters afschuwelijke voorbeelden lezen.

**ACHTER
GROND
INFO**

Na het boek Ruth komen de boeken Samuël en Koningen en die vertellen over de mooiste tijd van Israëls geschiedenis, de tijd onder koning David. Daar wordt al op vooruit gegrepen met de laatste woorden van het boek Ruth. Hoofdstuk 4 sluit af met een geslachtsregister en eindigt met de naam van niemand minder dan David.

Het boek Ruth wil laten zien hoe het nu gegaan is van die donkere rechartijd tot de prachtige tijd van David. Het geheim blijkt te liggen in de levens van heel gewone mensen: Noömi, Ruth en Boaz. Geen bekende mensen uit leidinggevende kringen. Geen succesvolle mensen die alles mee hebben. In hoofdstuk 1 lees je juist over mensen die op een onvoorstelbare manier alles tegen hebben. Hongersnood, ziekte en dood, drie weduwen bij elkaar. Volstrekt kansloos zou je zeggen. Wat is hun geheim?

- Mensen die veel tegen hebben, maar ook iets dat hen bijzonder maakt, een houvast, een instelling, een 'geheim'... herkenbaar?

Betlehem betekent ‘broodhuis’. Rondom Betlehem zijn vanouds vruchtbare korenvelden, en later in het boek Ruth lees je dan ook over de akker van Boaz. Hongersnood in Betlehem, dat is het laatste wat je mag verwachten. Het is alsof het beloofde land ‘liegt’.

· **Waar is de zegen van God in zulke perioden? Had jij hetzelfde gedaan als Elimelech en Noömi, en Betlehem ontvlucht?**

· **Moab.** Het is nogal wat als je als gelovige Israëliet het beloofde land verlaat en in Moab gaat wonen. De Heer had het beloofde land aan Israël gegeven en zou daar voor hen zorgen. In Moab kom je op het terrein van de god Kamos, de vruchtbaarheidsgod van de Moabieten. In die tijd voelde zo’n verhuizing als het opzeggen van je vertrouwen in de Heer en je geluk zoeken bij andere krachten. Ook dat hoort bij de donkere start van dit boek en dat maakt het extra bijzonder dat het later zo goed is afgelopen.

· **Ben jij weleens teleurgesteld in God?**

· **Stel dat een vriendin van je geen lid meer wil zijn van de kerk, voelt dat dan ook alsof ze haar vertrouwen in God opzegt?**

Sociale voorzieningen waren er niet in die tijd. Daarom roept de Bijbel op om goed voor weduwen te zorgen. Hier heb je drie weduwen bij elkaar, dat is het toppunt van armoede en hulpeloosheid. Bovendien loopt het geslacht van Elimelech ‘dood’. Dat is zo’n beetje het ergste wat je – naar toenmalig besef – kan overkomen. Hoe bijzonder dat het boek Ruth afsluit met een geslachtsregister van tien geslachten!

Moge de HEER zo goed voor jullie zijn als jullie voor mij en mijn gestorven zonen zijn geweest (Ruth 1: 8). Het bijzondere van deze woorden is dat Noömi ervan uitgaat dat de God van Israël Orpa en Ruth zal zegenen, ook al wonen zij in het land Moab, waar iedereen de god Kamos dient. Voor het denken van die tijd is dit best grensverleggend.

Men zegt weleens dat Ruth ‘tot bekering komt’ en van het Moabitisch geloof overgaat naar het Israëlitische geloof. Toch raakt dat hier niet de kern van wat dit gedeelte wil zeggen. Na Ruths erewoord lees je in vers 18 niet: *Noömi zag dat Ruth het Joodse geloof had aangenomen*, maar: *Noömi zag dat Ruth vastbesloten was met haar mee te gaan*. Ruth belooft Noömi trouw tot in de dood, terwijl ze op dat moment niet kan overzien welke risico’s dat voor haar als Moabitische in Kanaän meebrengt!

Als de Bijbel over trouw-met-alle-risico’s-erbij vertelt, wordt daarvoor vaak de uitdrukking ‘liefde en trouw’ gebruikt (in oudere vertalingen: ‘goedertierenheid en trouw’). En tot de kernboodschap van het Oude Testament hoort dat God zó trouw is aan jou! Zoals Ruth hier uitspreekt met Noömi mee te gaan, waarheen de weg ook leidt, zo belooft God met jou mee te gaan, waarheen je ook gaat, tot in de dood en zelfs door de dood heen!

• **Wat betekent Gods trouw concreet in jouw leven? Waar en aan wie laat jij dit zien?**

Trouw beloven

Edward: ‘Er wordt van alles van mij verwacht. Dat ik mijn studie afmaak, omdat ik niet meer mag switchen. Dat ik belijdenis doe en me ga inzetten voor de kerk. Dat ik een serieuze relatie aanga. Nou mij nog even niet gezien hoor, dat komt later wel.’

Commitment, daar kun je voor terugdeinzen. Hoe weet je ooit zeker of je belofte zult kunnen houden? Je bent toch maar een be-

perkt mens en het leven kan ongedacht anders lopen. Bovendien zijn we allemaal erg gesteld op onze persoonlijke vrijheid en als we ons vastleggen, is dat een inperking daarvan.

RUTH

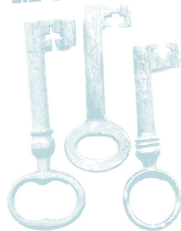
· Hoe ga jij om met beloftes? Doe jij makkelijk een belofte of juist niet? Wat houdt je tegen? Wat helpt je om ze te houden?

46

Toch kun je in dit leven geen relatie aangaan, geen huwelijk sluiten, geen taak op je nemen, zonder te beloven dat je dat waar zult maken. Een belofte afleggen is altijd het inleveren van een stukje persoonlijke vrijheid én het vertrouwen dat God zal voorzien in wat je nodig hebt!

In de Bijbel worden mensen aangemoedigd om geloften (zo worden beloften in de Bijbel soms genoemd) te doen. De keus om Jezus te volgen is de mooiste ge-/belofte die een mens ooit kan doen. Jezus zegt daarvan: *Wie zijn leven zal willen behouden zal het verliezen, maar wie het verliest om mij zal het behouden* (Matt. 16: 25).

· Probeer onder woorden te brengen wat Jezus volgens jou bedoelt met deze woorden.

GEBEDS
MOMENT

Hoe wil jij je door het verhaal van Ruth laten aangemoedigen om een commitment aan te gaan? Welke belofte wil je doen? Welk voornemen wil je gaan waarmaken? Aan wie wil jij trouw zijn?

Schrijf dit op en ruil jouw briefje met dat van je buurman. Bid om de beurt voor elkaar om kracht en trouw.

Bekijk het filmpje over Ruth op www.ontdekkendbijbellezen.nl.

· Welke kant kijk jij op?

Moedige mensen

Het boek Ruth is het boek van moedige mensen. Ruth heeft de moed om mee te gaan naar een onbekend land. Wat een waagstuk: leven tussen mensen met een andere cultuur en godsdienst.

STUDIE

Lees Deuteronomium 23: 2-5. Hebben deze woorden consequenties voor iemand als Ruth? Hoe verklaar je het dat ze toch zo door God gebruikt en gezegend wordt? Zijn zulke wetten uit het Oude Testament onveranderlijke regels, of kunnen in de loop van de geschiedenis sommige regels hun betekenis verliezen? Lees bijvoorbeeld eens wat Paulus daarover schrijft in Romeinen 7: 1-6 en in Galaten 4: 1-6.

Ruth gaat in haar verlangen om Noömi te kunnen helpen zelfs over de grens van deze oude wet van Mozes. En wordt daarin rijk gezegend...

Verderop in het boek komen andere staaltjes van die moed naar voren. Door voor haar schoonmoeder koren bij elkaar te gaan sprokkelen op het boerenland, komt Ruth met Boaz in contact. In hoofdstuk 3 volgt Ruth het advies van haar schoonmoeder op om deze man op een uitzonderlijk vrijmoedige manier ten huwelijk te vragen. Reken maar dat dit voor de begrippen van die tijd revolutionair was.

Ook Boaz toont lef door met een Moabitische vrouw te trouwen én de zorg voor haar schoonmoeder op zich te nemen! Dat is kenmerkend voor het boek Ruth: mensen die moedig optreden, over grenzen heen gaan en risico's nemen om de ander te helpen. Daarop blijkt grote zegen te rusten. Achteraf is door deze moed en trouw in Gods heilsplan de brug gelegd tussen de donkere rechterperiode en de prachtige tijd van koning David. De Moabitische Ruth is zelfs in het geslachtsregister van Jezus terechtgekomen, zie Matteüs 1.

- Wat vind jij tekenen van echte moed? Heb je zelf weleens in situaties verkeerd waarin je moed nodig had?
- Wat vind jij van de keuzes die Ruth maakt? Inspireren ze jou of staan ze misschien ver van je af?
- Het oud-Nederlandse woord 'vroom' betekent eigenlijk 'moedig'. Merk jij dat het geloof je tot een moedig mens maakt? Noem eens een concrete situatie waarin jij wel wat lef kunt gebruiken.

STUDIE

Lees Matteüs 1: 1-7. In geslachtsregisters werden in die tijd meestal alleen de verwekkende vaders vermeld en niet de bevallende moeders. Dat hier de lijst mannen wordt onderbroken door een aantal namen van vrouwen, moet diepe indruk gemaakt hebben. Heb je enig idee wat er zo bijzonder was aan Tamar, Rachab, Ruth en Batseba?

SLOW READING

In Johannes 14: 27 belooft Jezus:
'Ik laat jullie vrede na; mijn vrede geef ik jullie, zoals de wereld die niet geven kan. Maak je niet ongerust en verlies de moed niet.'

MEDIA TIP

In het laatste hoofdstuk van Ruth lees je over Boaz die de wet op het losserschap met de wet op het leviraatshuwelijk combineert – op een manier die nog niet eerder vertoond is. Kijk op Wikipedia en ontdek wat die twee begrippen inhouden.

Ruth kwam als vreemdeling naar Israël. Ook jij komt vluchtelingen tegen die net als Ruth huis en haard hebben achtergelaten. Bedenk hoe jij de komende week iets kunt doen voor een ontheemde.

- Dag 1** Ruth 2: 1-11
Bestaat toeval (vers 3)?
- Dag 2** Ruth 2: 12-23
Ook Boaz wist van Deuteronomium 23: 4. Hoe kon Boaz dan zeggen dat Ruth welkom was onder de vleugels van de Heer (vers 12)?
- Dag 3** Ruth 3
Een ongebruikelijk huwelijksaanzoek. Wat vind je van Ruths aanpak?
- Dag 4** Ruth 4: 1-12
Alle namen in het boek Ruth hebben een bijzondere betekenis: Ruth betekent bijvoorbeeld *vriendin* en Boaz *krachtig*. Des te opmerkelijker is het dat in vers 1 van iemand gezegd wordt: *zijn naam is niet van belang*. Waarom staat dit er? Hoe kun je 'iemand met een goede naam' zijn?
- Dag 5** Ruth 4: 13-22
De mensen vinden dat Noömi in Ruth een schoondochter heeft die meer waard is dan zeven zonen (vers 15). Zo'n uitdrukking zegt veel over die tijd en cultuur, en nog meer over de inzet van Ruth. Wat spreekt jou hierin aan?
- Dag 6** Deuteronomium 27: 1-3
Maakt het verschil dat de meeste geboden uit de boeken van Mozes op een kalklaag werden geschreven en alleen de Tien Geboden met Gods eigen vinger in de harde steen?
- Dag 7** Matteüs 16: 24-28
Durf jij het aan: de belofte dat je Jezus zult volgen? Hoe kwam je zo ver?

